

VEDTEKTER FELLESORDNINGEN

Offentlig tjenstepensjon

i

Pensjonskassen for helseforetakene i hovedstadsområdet

Gjeldende fra 01.01.2015

§ 1 Definisjoner, pensjonsordningens formål og regelverket	3
§ 2 Hvem pensjonsordningen omfatter	4
§ 3 Unntatt fra medlemskap	6
§ 4 Pensjonsgrunnlaget	6
§ 5 Medlemstid	8
§ 6 Aldersgrense	8
§ 7 Alderspensjon	9
§ 8 Midlertidig uførepensjon og uførepensjon	12
§ 9 Ektefellepensjon	15
§ 10 Barnpensjon	17
§ 11 Fratreden før aldersgrensen, oppsatt pensjon og fortsettelse av premiebetaling	18
§ 12 Premie og premiebetaling	19
§ 13 Utbetaling, tilbakekreving og krav om folketrygdytelser mv.	20
§ 14 Anke	21
§ 15 Endring i vedtektene	21
§ 16 Ikrafttreden	21
Del 2 Avtalefestet pensjon (AFP)	22

§ 1 Definisjoner, pensjonsordningens formål og regelverket

§ 1-1 Definisjoner

Definisjonene i § 1 i vilkårene gjelder også for disse vedtektene.

§ 1-2 Om ordningen

Vedtektene gjelder for pensjonsordningen i Pensjonskassen for helseforetakene i hovedstadsområdet (PKH), som er i samsvar med Lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) kapittel 10. Ytelsene etter pensjonsordningen fastsettes i hovedsak som etter Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse.

§ 1-3 Avtale om pensjonsordning

Følgende foretak kan inngå avtale med PKH om pensjonsordning:
Helse Sør- Øst RHF, Oslo universitetssykehus HF, Akershus universitetssykehus HF, Sunnaas sykehus HF, Vestre Viken HF og Sykehuspartner HF.

§ 1-4 Regelverket

Pensjonsordningen reguleres av regelverket, slik dette er definert i § 1 i vilkårene.

§ 1-5 Regulering av pensjon

Regulering av alderspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrekket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut.

Regulering av uførepensjon og enke- og enkemannspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten fram til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonsgrunnlaget i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter 67 år. Barnepensjon reguleres etter første punktum i leddet her.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling med alderspensjon eller avtalefestet pensjon før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og fram til omregningstidspunktet. Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som etter vedtektene § 7-1 første ledd nr. 4, 5 og 6 får alderspensjon fra fylte 65 år, skal omregnes på tilsvarende måte. Dersom medlemmet dør før omregningstidspunktet ved 65 eller 67 år, skal pensjonsgrunnlaget ved beregning av enke- eller enkemannspensjon og barnepensjon etter kapittel 9 og 10 omregnes ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og frem til virkningstidspunktet for pensjonen. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter at pensjonsgrunnlaget er omregnet.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling uten rett til straks å få pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiver (forsikringstaker), jf. vedtektene § 4-1, reguleres med lønnsveksten fram til tidspunktet det ytes pensjon fra pensjonsordningen etter vedtektene.

Når en arbeidstaker har gått over fra et høyere til et lavere samlet pensjonsgrunnlag, skal pensjonsgrunnlaget slik det fremkommer av vedtektene § 6-4 reguleres tilsvarende. Ved regulering av pensjoner og pensjonsgrunnlag etter første til tredje ledd benyttes de reguleringsfaktorer Kongen fastsetter etter Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 19-14 åttende ledd.

§ 2 Hvem pensjonsordningen omfatter

§ 2-1 Ved inngåelsen av avtalen

Ved inngåelse av avtale om pensjonsordning jf. § 1-3 i vedtektene opptas som medlem i PKH de arbeidstakere som fyller vilkårene som er fastsatt i vedtektene §§ 2-2 og 2-3, eventuelt i avtalen jf. § 2-5. Arbeidstakere som på det tidspunkt ikke fyller vilkårene og nye arbeidstakere som ansettes blir tatt opp den dag de fyller opptaksvilkårene.

PKH fører fortegnelse over medlemmene i pensjonsordningen.

PKH utsteder forsikringsbevis til alle som blir medlemmer av pensjonsordningen.

Det er ikke anledning til å reservere seg mot medlemskap for arbeidstakere som fyller opptaksvilkårene.

Dersom pensjonsordningen er flyttet med oppsigelse av kontrakten for overføring av tilhørende midler fra annen pensjonsinnretning, gjelder forsikringen alle medlemmer av den tidligere pensjonsordning, herunder medlemmer som er sykemeldt eller uføre.

§2-2 Fast ansettelse over minstekravet

Fast ansatte arbeidstakere som er ansatt i minst 50 prosent stilling eller med en ukentlig arbeidstid på minst 14 timer, innmeldes i pensjonsordningen med det samme. Flere arbeidsforhold hos samme arbeidsgiver ses under ett. Ved beregning av stillingsprosent medregnes i tillegg til det fast avtalte også annen arbeidstid som nevnt i vedtektene § 2-3 etterskuddsvis for hvert kvartal. Samlet stillingsprosent kan likevel ikke overstige 100 prosent med mindre annet er tariffavtalt. Overtidsarbeid skal ikke medregnes.

Fra annet kvartal 2013 erstattes § 2-2 med følgende:

Fra annet kvartal 2013 skal alle arbeidsforhold ses under ett. Alle arbeidsforhold innrapporteres til PKH. Dersom stillingen er under minstegrensen hos en eller flere av arbeidsgiverne, oppfylles kravene til medlemskap dersom flere stillinger utgjør mer enn 14 timer pr uke. Ved beregning av stillingsprosent medregnes i tillegg til det fast avtalte også annen arbeidstid som nevnt i vedtektene § 2-3, etterskuddsvis for hvert kvartal. Samlet stillingsprosent kan likevel ikke overstige 100 prosent.

§ 2-3 Timelønnede, midlertidig ansatte, fast ansettelse under minstekravet arbeid ut over fast ansettelse mv.

Andre arbeidstakere som i løpet av et kvartal gjennomsnittlig har hatt en arbeidstid på minst 14 timer i uken skal etterinnmeldes ved kvartalets utløp. Det tas likevel ikke hensyn til stillingsprosent som overstiger 100 prosent med mindre annet er tariffavtalt. Overtidsarbeid skal ikke medregnes.

§ 2-4 Risikodekning før innmelding

Midlertidig ansatte med en avtalt stillingsstørrelse som overstiger minstekravet for innmelding i pensjonsordningen, er risikodekket frem til utløpet av det kvartalet arbeidsforholdet påbegynnes. Risikodekningen innebærer at den ansatte ved uførhet, eventuelt de etterlatte ved dødsfall, vil ha rett til pensjon som om vedkommende skulle ha vært innmeldt fra ansettelsestidspunktet med den avtalte stillingsprosent.

§ 2-5 Avtalte opptaksvilkår

Dersom det ikke er i strid med Overenskomstene kan det i avtalen fastsettes opptaksvilkår som avviker fra vilkårene i §§ 2-2 og 2-3.

§ 2-6 Uførepensjonister

Ansatte som får rett til midlertidig uføre- eller uførepensjon etter vedtektene § 8 er medlemmer i pensjonsordningen så lenge de mottar slike ytelser.

§ 2-7 Endring/utmelding ved gjennomsnittsberegnete medlemskap

Dersom et medlem i løpet av et kvartal ikke har oppfylt minstekravet for medlemskap etter vedtektene § 2-2, skal utmelding skje med tilbakevirkende kraft fra utløpet av forrige kvartal. Tilsvarende gjelder ved endring av stillingsprosent. Se vedtektene §§ 2-9 og 4-6 om risikodekning før utmelding og vilkårene § 11 åttende ledd om tilbakebetaling av medlemsinnskudd.

§ 2-8 Når PKHs og forsikringstakers ansvar begynner å løpe

PKHs ansvar overfor den enkelte arbeidstaker begynner tidligst å løpe fra det tidspunkt forsikringstaker innmelder vedkommende i pensjonsordningen, dersom ikke annet følger av vedtektene § 2-4.

Forsikringstaker er ansvarlig for at arbeidstakere som fyller vilkårene for medlemskap blir innmeldt i pensjonsordningen. Forsikringstaker plikter videre å sende melding om andre endringer, slik som endring av pensjonsgrunnlag/lønn og stillingsprosent. Melding må gis før endringen gis virkning for pensjonsrettigheter. Meldinger om innmelding og andre endringer sendes PKH på de avtalte meldetidspunkter. Innmelding av arbeidstakere skal skje fra tidspunktet for arbeidstakers tiltredelse/ansettelse hos forsikringstaker. Forsikringstaker skal etter nærmere fastsatt rutine gi PKH melding om de arbeidstakere som skal tas opp i pensjonsordningen.

Nyansatte arbeidstakere som er helt eller delvis arbeidsudyktige skal meldes inn i pensjonsordningen fra den dag de er helt eller delvis arbeidsdyktige. Nyansatte arbeidstakere som er delvis arbeidsudyktige skal meldes inn med lønn og stillingsprosent tilsvarende den delen av stillingen de arbeider. Dette leddet gjelder kun for nyansatte arbeidstakere hos forsikringstaker.

§ 2-9 Forsikringsdekning og frivillig medlemskap under permisjon

Ved avtalt permisjon i inntil 2 år, uten eller med delvis lønn, er vedkommende dekket i tilfelle død eller uførhet som om de ikke hadde permisjon. Det betales ikke premie for denne risikodekningen. Dersom vedkommende blir medlem av annen pensjonsordning i permisjonstiden, gjelder risikodekningen likevel ikke.

Et medlem har rett til å betale premie til pensjonsordningen i inntil 2 år under permisjon uten lønn eller med delvis lønn. Dette for å få tiden medregnet som pensjonsgivende ved beregning av alderspensjon og eventuell etterlattepensjon eller uførepensjon, som kommer til utbetaling først etter at permisjonstiden er utløpt. Inntretr uførheten under permisjonen, skal tjenestetiden medregnes, selv om uførepensjonen først kommer til utbetaling etter permisjonstidens utløp.

Den som ønsker å betale frivillig premie, må melde dette til PKH innen 2 måneder fra den dag vedkommende ble meldt ut av pensjonsordningen. Mottar medlemmet melding om utmeldingen senere enn 1 måned etter fratredelsen, har medlemmet 1 måneds frist, regnet fra den dag medlemmet mottok meldingen, til å gi melding om vedkommende ønsker å fortsette premiebetalingen.

I fristtiden er medlemmet sikret de samme pensjonsytelser som gjaldt før fratredelsen. Når særlige grunner gjør det rimelig, kan PKH tillate slik premiebetaling selv om melding ikke er kommet inn før fristens utløp.

PKH kan tillate premiebetaling for lengre tid enn 2 år når særlige grunner taler for det.

Når den egne premiebetaling etter dette punkt opphører uten at medlemskapet i pensjonsordningen fortsetter gjennom forsikringstaker, gjelder bestemmelsene i vedtektene § 4.

Premien for frivillig medlemskap fastsettes i samsvar med den ordinære årspremie i pensjonsordningen. Et medlem som ved permisjon uten lønn eller med delvis lønn betaler frivillig premie, skal innbetale slik premie direkte til PKH innen de frister som fastsettes.

Etter forfall kan det kreves renter etter Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

§ 2-10 Utmelding av pensjonsordningen

Forsikringstaker skal sende melding om utmelding av pensjonsordningen:

- når medlemmet ikke lenger oppfyller minstekrav til arbeidstid, jf. vedtektene §§ 2-2 og 2-3.
- når medlemmet fratrer sin stilling hos forsikringstakeren uten at det samtidig utbetales noen pensjon.
- ved permisjon uten lønn utover en måned. Medlemmet skal likevel ikke meldes ut av pensjonsordningen så lenge medlemmet betaler premie i henhold til vedtektene § 2-9. Ved permisjon med lønn skal medlemmet likevel meldes ut hvis medlemmet er innmeldt i full stilling via en annen arbeidsgiver. Ved deltidsstilling hos annen arbeidsgiver skal samlet stilling begrenses til 100 prosent.

Etter utmeldingen blir opptjente rettigheter stående. Hvis arbeidstakeren har vært medlem av pensjonsordningen i mindre enn 3 år har vedkommende likevel ikke ubetinget rett til pensjon. Sykmeldte arbeidstakere kan ikke meldes ut av pensjonsordningen, uavhengig av om sykepenger forskutteres av forsikringstaker eller ikke.

Forsikringstaker er ansvarlig for å sende melding til PKH, slik at medlemmer som ikke lenger fyller vilkårene for medlemskap blir meldt ut fra pensjonsordningen til rett tid. Slike meldinger sendes PKH på de avtalte meldetidspunkter.

§ 3 Unntatt fra medlemskap

Unntatt fra medlemskap er arbeidstakere som ved aldersgrensen ikke vil få en samlet pensjonsgivende tjenestetid på minst 3 år. Arbeidstakere som er medlem av annen offentlig pensjonsordning, som forsikringstaker betaler premie til, og som gir ytelser av minst tilsvarende verdi, er unntatt fra avtalen.

Arbeidstakere som ikke er medlem av den norske folketrygden skal ikke være medlem av pensjonsordningen.

§ 4 Pensjonsgrunnlaget

§ 4-1 Fastsettelse av pensjonsgrunnlag og tilleggslønn

Pensjonsgrunnlaget fastsettes i hovedsak på samme måte som i Lov om Statens Pensjonskasse, ut fra fast lønn og pensjonsgivende faste og variable tillegg i det arbeidsforhold som gir rett til medlemskap. Blir den ansattes lønn omregnet for å svare til folketrygdens ytelser, skal pensjonsgrunnlaget likevel ikke endres. Inntekt må være godtgjøring for arbeidsytelse for å kunne medregnes i pensjonsgrunnlaget.

Faste og variable tillegg knyttet til arbeidsytelse utover grunnlønn, inngår i pensjonsgrunnlaget når de godtgjøres som årsbeløp og utbetales på samme måte som ordinær lønn i henhold til Overenskomstene. Tilleggene skal ikke inngå i pensjonsgrunnlaget når grunnlagene for disse ikke lenger er til stede.

Godtgjøringer som per 30. april 2002 regnes med i pensjonsgrunnlaget, skal likevel være pensjonsgivende.

§ 4-2 Gjennomsnittlig stillingsprosent

Når et medlem har hatt arbeid med varierende arbeidstid, skal det ved pensjoneringen fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent. Det skal ses bort fra endringer av stillingsprosent etter utløpet av siste kvartal før pensjoneringstidspunktet.

Ved fastsettelsen medregnes først og fremst perioder med den høyeste stillingsprosenten og ikke med mer enn den tid som svarer til full pensjon. Når pensjonsgrunnlaget skal beregnes, tar man utgangspunkt i fast lønn for full stilling, omregner denne i henhold til gjennomsnittlig stillingsprosent, og medregner faste tillegg etter vedtektene § 4-1.

§ 4-3 Lønn over 12 G

Pensjonsgrunnlaget begrenses slik at den del av lønnen som overstiger 12 ganger grunnbeløpet likevel ikke medregnes. Pensjon på grunnlag av fratreden før 1. mai 2000 skal likevel beregnes av et pensjonsgrunnlag hvor bare 1/3 av lønn mellom 8 og 12 ganger grunnbeløpet er medregnet.

§ 4-4 Nedgang i pensjonsgrunnlag

Når et medlem har hatt høyere pensjonsgrunnlag enn på pensjoneringstidspunktet og dette ikke skyldes en alminnelig lønnsregulering, skal det høyere pensjonsgrunnlag gjelde for tiden før pensjonsgrunnlaget gikk ned, og det lavere pensjonsgrunnlag for resten av medlemstiden. Ved eventuell deltidsstilling er det pensjonsgrunnlaget ved full stilling som er avgjørende for sammenligningen.

Medlemmer som har hatt en nedgang i samlet lønn for hel stilling på minst 10 prosent av grunnbeløpet, kan ha rett til et tillegg i alderspensjonen. Vilkåret er at medlemmet i en sammenhengende periode på 2 år forut for lønnsnedgangen har hatt et gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag – målt i antall grunnbeløp – som er høyere enn pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. For deltidsansatte benyttes pensjonsgrunnlaget omregnet til hel stilling ved denne sammenligningen. Pensjonen beregnes i så fall slik:

Det høyere pensjonsgrunnlaget (gjennomsnittsgrunnlaget i toårsperioden) medregnes for så mange pensjonsgivende tjenesteår som vedkommende i alt hadde opptjent fram til slutten av denne perioden.

I tillegg kommer pensjon beregnet etter det nye (lavere) pensjonsgrunnlag for de tjenesteår vedkommende har opptjent etter nevnte tidspunkt, likevel ikke for flere år enn at det til sammen blir full tjenestetid.

Denne paragrafen gjelder ikke ved beregning av midlertidig uføre-/uførepensjon etter vedtektene § 8.

§ 4-5 Samtidige stillinger

Dersom et medlem har hatt flere stillinger samtidig, skal stillingene ses under ett ved pensjonsberegningen.

§ 4-6 Regulering av pensjonsgrunnlag

I alle de tilfeller hvor det på et senere tidspunkt skal foretas gjennomsnittsberegninger eller andre sammenligninger av grunnlag, skal grunnlagene reguleres med lønnsveksten, jf. vedtektene § 11. Normeringer og justeringer før medlemmets endelige pensjonering, men etter at lønnen opphørte, får ikke betydning for pensjonsgrunnlaget.

§ 5 Medlemstid

§ 5-1 Tid som medregnes

Som medlemstid ved beregning av pensjon regnes den tid det er betalt medlemsinnskudd for.

Som medlemstid regnes også den tid medlemmet har oppebåret midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, likevel slik at pensjonsgrunnlaget fastsettes i forhold til uføregraden i nevnte tidsrom. Dette kan fravikes ved tilståelsen av midlertidig uførepensjon eller uførepensjon.

Ved etterinnmelding eller endringer i medlemskapet tilbake i tid, er det en betingelse for medregning av medlemstiden at forsikringstaker betaler en forsikringsteknisk beregnet engangspremie.

§ 5-2 Medregning av medlemstid i annen ordning

Pensjonsordningen skal være omfattet av Overføringsavtalen. Se også § 18 i vilkårene. For dem som er omfattet av avtalen, medregnes medlemstiden i de pensjonsordninger det er inngått avtale med. Pensjonen blir beregnet som om all opptjening hadde skjedd i én pensjonsordning, og hele pensjonen utbetales fra den pensjonsordning vedkommende sist var medlem av.

Avtalen regulerer også hvordan pensjonen skal fastsettes hvis arbeidstakeren helt eller delvis har samtidig opptjening i flere pensjonsordninger.

Det kan også avtales regler for medlemskap i de tilfeller hvor arbeidstaker samtidig har flere stillinger hos samme arbeidsgiver som hører inn under flere pensjonsordninger. Det kan da bestemmes at arbeidstaker skal innmeldes på grunnlag av sitt samlede arbeidsforhold i en av ordningene.

§ 5-3 Fremtidig medlemstid

Ved beregning av midlertidig uføre, uføre-, ektefelle- og barnepensjon medregnes fremtidig medlemstid etter bestemmelsene i vedtektene §§ 8-2, 9-2 og 10-2.

§ 5-4 Avrundingsregler

Ved beregning av samlet medlemstid blir del av år på 6 måneder eller mer regnet som helt tjenesteår, mens del av år på under 6 måneder ikke blir regnet med.

§ 6 Aldersgrense

Aldersgrensen er 70 år, eller den aldersgrense som til enhver tid gjelder i staten for tilsvarende stilling dersom særaldersgrensen i staten er 65 år eller lavere. I tvilstilfelle, eller hvis det ikke er tilsvarende stilling i staten, kan tariffpartene fastsette aldersgrensen for stillingen.

For arbeidstakere som har forskjellige funksjoner eller stillinger hos samme arbeidsgiver er det hovedfunksjonen som avgjør hvilken aldersgrense vedkommende skal ha.

Ved overgang til stilling med annen aldersgrense legges den nye aldersgrensen til grunn etter 1 års tjeneste i den nye stillingen. Se likevel vedtektene § 7-2.

Arbeidstakere med særaldersgrenser under 67 år, og som ikke har opptjent fulle pensjonsrettigheter, jf. vilkårenes § 3 fjerde ledd, kan fortsette i stilling til fylte 67 år dersom vedkommende ønsker det. Dagens særaldersgrenser opprettholdes uendret.

§ 7 Alderspensjon

§ 7-1 Vilkår for alderspensjon

Fratrer et medlem helt eller delvis, og stillingsreduksjonen utgjør minst 10 prosent av full stilling, har medlemmet rett til alderspensjon beregnet etter vedtektene § 7-4, eventuelt justert etter § 7-8 når:

1. aldersgrensen er nådd eller
2. sum av alder og medlemstid er minst 85 år og det ikke er mer enn 3 år igjen til aldersgrensen eller
3. medlemmet har fylt 67 år eller
4. medlemmet har fylt 65 år og har minst 10 års medlemstid etter fylte 50 år eller
5. medlemmet har fylt 65 år og fyller vilkårene i vedtektene del 2 (AFP).
6. medlemmet fratrådte før fylte 65 år, fylte vilkårene i vedtektene del 2 (AFP) ved fratreden og har nå fylt 65 år.

Alderspensjon etter nummer 4, 5 og 6 kan ikke tas ut samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis pensjon etter nummer 4, 5 og 6. Det kan heller ikke ytes alderspensjon etter nummer 4, 5 og 6 til en person som mottar eller har mottatt avtalefestet pensjon etter AFP-tilskottsloven.

Stillingsreduksjonen regnes med utgangspunkt i stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden.

Medlemmer og andre arbeidstakere ansatt hos forsikringstaker tilsluttet pensjonsordningen har rett til alderspensjon etter vedtektene § 7-4 bokstav f nedenfor dersom de fyller kravene i nummer 5 eller 6 ovenfor.

Alderspensjon blir utbetalt fra første dag i måneden etter arbeidstakeren når pensjonsalderen og utbetales til utgangen av måneden etter døds måneden.

§ 7-2 Overgang til stilling med høyere aldersgrense

Medlem som i løpet av de siste 10 år før pensjonering har gått over fra stilling med lavere aldersgrense til stilling med høyere aldersgrense, har rett til alderspensjon når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Medlemmet ville hatt rett til alderspensjon etter den tidligere aldersgrense.
- b) Medlemmet har innehatt stilling med lavere aldersgrense i minst 15 år.
- c) Den tidligere stillingens lavere aldersgrense er begrunnet med at tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på arbeidstakerne, slik at de normalt ikke makter å skjytte arbeidet forsvarlig til fylte 70 år, jf. Lov 21. desember 1956 nr. 1 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn m.fl. (aldersgrenseloven) § 2 bokstav a.

§ 7-3 Pensjonsgrunnlag for alderspensjon

Pensjonen beregnes av medlemmets pensjonsgrunnlag når det fratrer stillingen, jf. vedtektene § 4.

Økning i pensjonsgrunnlaget som følge av lønnsforhøyelse de siste 2 år før fratreden med alderspensjon, ses bort fra ved pensjonsberegningen med mindre lønnsforhøyelsen skyldes automatisk virkende lønnsregulering ved sentrale og lokale forhandlinger. For stillinger som ikke er omfattet av automatisk virkende lønnsreguleringer ved sentrale forhandlinger medregnes også lønnsreguleringer gitt ved lokale lønnsforhandlinger fullt ut. For de som er omfattet av sentrale lønnsreguleringer medregnes inntil 60 prosent av folketrygdens grunnbeløp på fratredelsestidspunktet ved lønn for hel stilling gitt som individuelle lønnstillegg ved lokale lønnsforhandlinger.

Dersom lokalt fastsatt lønnsforhøyelse de siste 2 år, ut over unntakene nevnt i foregående ledd, likevel skal inngå i pensjonsberegningen, skal merpensjonen som følge av dette dekkes av forsikringstaker i sin helhet også i de tilfeller forsikringstaker er med i fellesordning for reguleringskostnader.

Når lønnen forhøyes med en virkningsdato senere enn siste regulering av grunnbeløpet, medregnes lønnsøkningen som om den var skjedd fra samme dato som endringen i grunnbeløpet.

§ 7-4 Beregning av alderspensjon

Den årlige alderspensjon beregnes slik:

- Har medlemmet en medlemstid på 30 år eller mer får vedkommende full alderspensjon. Denne skal være 66 prosent av pensjonsgrunnlaget.
- Har medlemmet en medlemstid på mindre enn 30 år, skal vedkommende ha avkortet alderspensjon som utgjør så mange trettideler av full pensjon som medlemmet har medlemsår.
- Ved delvis fratreden, jf vedtektene § 7-1 ovenfor, kan det utbetales gradert alderspensjon.

Dersom arbeidstakeren har opptjent all pensjon i full stilling, settes pensjonsgraden lik nedgangen i stillingsprosent.

Har arbeidstakeren opptjent pensjon i stilling med deltid, beregnes først en nedgang med utgangspunkt i gjennomsnittlig stillingsprosent slik dette er definert i vedtektene § 6-2. Deretter settes pensjonsgraden lik nedgangen i prosent av gjennomsnittlig stillingsprosent. Ved endelig fratreden regnes den resterende pensjon for seg.

- Alderspensjonen skal levealdersjusteres etter bestemmelsene i vedtektene § 7-8.
- Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 prosent av alderspensjonen etter levealdersjustering. Alderspensjonen med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering når pensjonen er beregnet etter full tjenestetid. Er pensjonen redusert etter bokstav b) eller gradert etter bokstav c), reduseres maksimumsbeløpet tilsvarende.
- Medlem som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra AFP, skal ha en alderspensjon som inntil 67 år minst utgjør pensjonen beregnet etter vedtektene del 2 (AFP).

§ 7-5 Samtidige arbeidsforhold

Et medlem som samtidig tjener opp rett til pensjon i mer enn ett arbeidsforhold og fratrer et av disse med rett til løpende pensjon, får pensjonen beregnet etter regler som fastsettes av PKH, jf. vedtektene § 5-2 siste ledd. Reglene må ikke være i strid med gjeldende tariffoppliktelser.

§ 7-6 Fradrag for sykepenges

Sykepenges fra folketrygden, beregnet av samme inntekter som har vært pensjonsgivende for alderspensjonen, går til fradrag i sin helhet dersom alderspensjonen er beregnet på grunnlag av full tjenestetid. Er alderspensjonen ikke beregnet for full tjenestetid, skal fradragetsbeløpet avkortes forholdsmessig.

§ 7-7 Ny innskuddspliktig stilling

Løpende alderspensjon reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar innskuddspliktig stilling, jf. vedtektene §§ 2-2 og 2-3. Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende dersom pensjonisten tar stilling som er innskuddspliktig i annen pensjonsordning som går inn under overføringsavtalen med Statens Pensjonskasse.

Alderspensjonen faller helt bort dersom forskjellen mellom registrert stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden og ny stillingsprosent er mindre enn 10 prosentenheter.

Er forskjellen minst 10 prosentenheter, utbetales fortsatt pensjon beregnet etter vedtektene § 7-4 bokstav c.

§ 7-8 Levealdersjustering

Alderspensjon skal levealdersjusteres, det vil si at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder.

Levealdersjustering gjennomføres ved hjelp av forholdstall som fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet for årskull fra og med 1943-kullet, jf. folketrygdloven § 19-7. Alderspensjon skal levealdersjusteres tidligst fra 67 år. Dette gjelder også dersom det er utbetalt alderspensjon fra et tidligere tidspunkt. Pensjonen divideres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Dersom medlemmet fratrer stillingen etter 67 år, skal forholdstallet på fratredelsestidspunktet benyttes. Det skal likevel ikke benyttes lavere forholdstall enn 1,000, slik at pensjonen ved full tjenestetid ikke blir høyere enn 66 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon for medlemmer med aldersgrense høyere enn 67 år, skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år.

Når et medlem fratrer stillingen delvis, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den fratrådte stillingsdelen. Når medlemmet fratrer stillingen helt, skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den resterende stillingsdelen.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter om anvendelsen av forholdstall, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for pensjonsordningen.

§ 7-9 Garantibestemmelse

Medlemmer som pr. 1. januar 2011 har 15 år eller mindre igjen til fylte 67 år, skal ha et garantert pensjonsnivå etter reglene i denne bestemmelsen.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år og anvendes på summen av

- a) alderspensjon etter denne pensjonsordning samordnet med alderspensjon fra folketrygden etter Lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser (samordningsloven) og
- b) alderspensjon fra folketrygden

For medlemmer som har 30 års tjenestetid eller mer, utgjør det garanterte pensjonsnivået 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. For medlemmer som har mindre enn 30 års tjenestetid, jf. vedtektene § 7-4 bokstav b, utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom summen av pensjoner etter annet ledd er lavere enn det garanterte pensjonsnivået etter tredje ledd, skal det utbetales et garantitillegg som svarer til differansen mellom det garanterte nivået etter tredje ledd og summen av pensjoner etter annet ledd. Eventuelle barnetillegg holdes utenfor ved beregningen av garantitillegget.

Dersom alderspensjon etter denne ordningen er tatt ut før eller ved 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon, jf. folketrygdloven § 19-5 første ledd, dividert med forholdstallet ved 67 år. Eventuelt basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd og tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd regnes med.

Dersom alderspensjon etter denne ordningen er tatt ut etter 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon dividert med forholdstallet på det tidspunktet medlemmet fratrer med alderspensjon etter denne ordningen.

Eventuelt basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd og tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd regnes med. For medlemmer som går over fra uførepensjon til alderspensjon etter denne ordningen senere enn 67 år, benyttes den faktiske alderspensjon fra folketrygden i garantiberegningen.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder tilsvarende for oppsatt alderspensjon, likevel slik at tjenestetiden etter tredje ledd fastsettes etter vedtektene § 11-4.

§ 8 Midlertidig uførepensjon og uførepensjon

§ 8-1 Vilkår for midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Det er et vilkår for rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon at medlemmet har fått evnen til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen) nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte i en slik grad at vedkommende ikke kan fortsette i sin vanlige stilling og ikke kan skaffe seg annet høvelig arbeid. Ved vurdering av om det foreligger sykdom gjelder det samme sykdomsbegrepet som i folketrygdloven kapittel 11 og 12.

Det er et vilkår for uførepensjon at inntektsevnen er varig nedsatt, se folketrygdloven § 12-7 første ledd. Midlertidig uførepensjon gis når det ikke er avklart om inntektsevnen er varig nedsatt. Et medlem som er innvilget arbeidsavklaringspenger fra folketrygden, får midlertidig uførepensjon. Et medlem som er innvilget uføretrygd fra folketrygden får uførepensjon.

Dersom medlemmet ikke har tapt hele inntektsevnen i stillingen som gir rett til medlemskap i pensjonsordningen, ytes det redusert (gradert) pensjon svarende til den del av inntektsevnen som er tapt. Ved denne vurderingen tas det hensyn til ethvert arbeid som medlemmet kan utføre. Dersom pensjonisten har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, ytes pensjonen normalt etter samme grad som i folketrygden. Dersom medlemmet ikke hadde full stilling da uførheten inntrådte, fastsettes graden i forhold til inntekten i den reduserte stillingen. Det gis ikke pensjon ved lavere uføregrad enn 20 prosent.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon inntreffer ikke når inntektsevnen blir nedsatt innen to år etter at medlemmet tiltrådte stillingen, og nedsettelsen skyldes en sykdom eller lyte som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tiltredelsen, og som det må antas at han eller hun da kjente til jf. forsikringsavtaleloven § 19-10. Det samme gjelder dersom et medlem som har deltidsstilling, får økt stillingsprosenten. Det kan likevel gis hel eller delvis pensjon når særlige grunner taler for det.

Rett til uførepensjon etter kapitlet her har også den som har fratrudd stillingen med rett til oppsatt alderspensjon, og som senere blir innvilget uføretrygd fra folketrygden. Uførepensjonen gis fra samme tidspunkt og med samme uføregrad som ytelsen fra folketrygden.

§ 8-2 Beregning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Ved beregning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av

- a) 25 prosent av folketrygdens grunnbeløp, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget,
- b) 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet og
- c) 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger grunnbeløpet.

Dersom inntektsevnen er nedsatt, men ikke i en slik grad at medlemmet har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, beregnes pensjonen etter første ledd og tillegges 66 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger grunnbeløpet.

Det pensjonsgrunnlaget medlemmet har på det tidspunktet uførepensjonen skal begynne å løpe, benyttes ved beregningen. Pensjonsgrunnlaget fastsettes etter kapittel 4, unntatt bestemmelsene i vedtektene § 4-3 om gjennomsnittlig stillingsprosent. Dersom sykdommen, skaden eller lytet har redusert inntektsevnen gradvis, kan det ved beregning av pensjonen tas utgangspunkt i det pensjonsgrunnlaget medlemmet hadde før sykdommen, skaden eller lytet oppstod. Den stillingsprosenten medlemmet hadde før sykdommen, skaden eller lytet oppstod, skal da legges til grunn ved beregningen.

Dersom uføregraden er lavere enn 100 prosent, fastsettes pensjonen til en forholdsmessig andel av beløpet beregnet etter første og andre ledd.

Er medlemstiden kortere enn 30 år, avkortes pensjonen forholdsmessig. Det skal medregnes medlemstid medlemmet ville ha fått om han eller hun var blitt stående i stillingen til aldersgrensen (framtidig medlemstid), men ikke ut over 67 år.

Det medregnes ikke framtidig medlemstid dersom pensjonen er innvilget etter vedtektene § 8-1 femte ledd.

Uførepensjonen skal da avkortes etter forholdet mellom medlemstiden og den medlemstid vedkommende ville ha fått fra den dag han eller hun ble medlem av pensjonsordningen og fram til aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år.

Skyldes uførheten en skade eller sykdom som er en umiddelbar følge av usedvanlig påkjenning eller ulykkestilfelle i tjenesten, skal pensjonen beregnes med full medlemstid.

§ 8-2 a Barnetillegg

Forsørger medlemmet barn under 18 år, skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Barnetillegget reduseres forholdsmessig hvis pensjonen er beregnet etter redusert medlemstid. Det samme gjelder ved redusert uføregrad.

Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Er barnetillegget redusert etter første ledd annet og tredje punktum, reduseres beløpsgrensen tilsvarende.

Barnetillegg utbetales til og med den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle måneden etter barnets død.

§ 8-3 Avkortning av midlertidig uførepensjon og uførepensjon ved arbeidsinntekt

Pensjonen reduseres dersom pensjonisten har inntekt som overstiger en inntektsgrense som beregnes når uførepensjonen innvilges. Inntektsgrensen tilsvarer den inntekten pensjonisten er forutsatt å kunne skaffe seg etter uførheten og oppjusteres i samsvar med senere reguleringer av grunnbeløpet. Mottar pensjonisten uføretrygd fra folketrygden, tillegges inntektsgrensen 40 prosent av folketrygdens grunnbeløp per kalenderår.

Reduksjonen skal svare til den overskytende inntekten multiplisert med vedkommende uførepensjon ved 100 prosent uførhet og dividert med pensjonsgrunnlaget.

Som inntekt etter første og andre ledd regnes pensjongivende inntekt etter folketrygdloven § 3-15 eller inntekt av samme art fra utlandet. Det kan gjøres unntak for inntekt som skriver seg fra en avsluttet aktivitet.

Den fastsatte uføregraden endres ikke selv om pensjonen reduseres på grunn av inntekt. Det utbetales ikke pensjon når inntekten utgjør mer enn 80 prosent av samlet inntekt før uførhet.

Barnetillegg etter vedtektene § 8-2 a reduseres i samme forhold som pensjonen er redusert etter første og andre ledd.

§ 8-4 Krav om uførepensjon

Det er et vilkår for å få rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon at medlemmet setter fram krav om dette. Kravet og de enkelte terminytelser er gjenstand for foreldelse i henhold til bestemmelsen i forsikringsavtaleloven § 18-6, jf. også disse vedtekters § 11-6.

Et medlem som gjør krav på midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, plikter å gi de opplysninger og levere de dokumenter som er nødvendig for at PKH skal kunne vurdere om vedkommende har rett til pensjon. Dersom PKH finner det nødvendig, kan den som søker pensjon, pålegges å la seg undersøke av en lege etter PKHs bestemmelse. PKH dekker utgiftene ved undersøkelsen.

Et medlem som mottar pensjon, plikter å underrette PKH om endringer i forhold som kan være avgjørende for om medlemmet fortsatt har rett til ytelsen. Medlemmet skal opplyse om forventet inntekt og om endringer i inntekten. Dersom medlemmet har fått utbetalt for lite eller for mye pensjon, skal det foretas et etteroppgjør. Dersom det er utbetalt for lite, skal differansen etterbetales som et engangsbeløp. For mye utbetalt uførepensjon kan inndrives uten hensyn til skyld og kan avregnes ved å trekke i framtidige utbetalinger av uførepensjon og alderspensjon fra PKH.

§ 8-5 Utbetaling av midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon skal utbetales fra og med den måneden medlemmet fyller vilkårene. Pensjonen faller bort i den utstrekning det utbetales lønn under sykdom eller sykepenger fra folketrygden. Etterbetaling av pensjon til medlem som mottar arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 eller uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12, skal skje med samme virkningstidspunkt som for folketrygdens ytelser.

Retten til midlertidig uførepensjon og uførepensjon faller bort fra og med måneden etter at medlemmet når aldersgrensen for stillingen, men senest fra måneden etter fylte 67 år. Ved dødsfall utbetales pensjonen til og med måneden etter døds måneden. Dersom avdøde etterlater seg ektefelle, løper pensjonen ytterligere en måned.

Dersom arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 er redusert eller stanset av andre grunner enn ved samtidig arbeid etter folketrygdloven § 11-18, kan midlertidig uførepensjon reduseres eller stanses tilsvarende.

Et medlem som forsettlig er skyld i at inntektsevnen er nedsatt, har ikke rett til midlertidig uførepensjon eller uførepensjon. Medlemmet har heller ikke rett til pensjon dersom han eller hun uten rimelig grunn nekter å ta imot tilbud om behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak. Det samme gjelder dersom medlemmet opptrer på en måte som vedkommende bør forstå kan forverre helsetilstanden eller forlenge arbeidsuførheten.

Dersom medlemmet beholder retten til opprinnelig uføregrad etter folketrygdloven § 12-9 tredje ledd (hvilende rett), beholder medlemmet også retten til opprinnelig uføregrad etter bestemmelsene her i samme tidsrom. Medlemmet må gi forsikringsgiver melding om at retten til opprinnelig uføregrad fra folketrygden er i behold.

§ 8-6 Revurdering

Spørsmålet om rett til midlertidig uførepensjon og uførepensjon kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

§ 8-7 Fritak for medlemsinnskudd

Så lenge det løper uførepensjon, har medlemmet rett til å bli helt eller delvis fritatt for å betale det innskudd som er fastsatt for vedkommende. Innskuddsfritakets grad retter seg etter graden av arbeidsuførheten.

Denne paragrafen kan fravikes ved innvilgelsen av uførepensjon.

§ 8-8 Tilsvarende anvendelse av forskrifter

Hvis departementet gir forskrifter om reduksjon av pensjon på grunn av inntekt, etteroppgjør, bortfall av pensjon på grunn av lønn under sykdom eller sykepengar fra folketrygden, overgangsregler, inntektsprøving, samordning mm. gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

§ 9 Ektefellepensjon

§ 9-1 Vilkår for ektefellepensjon

Gjenlevende ektefelle etter et medlem har rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter tidligere medlem som mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon.

Rett til ektefellepensjon inntreffer ikke når medlemmet dør innen ett år etter innmelding i pensjonsordningen eller etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av eller hadde symptomer på ved tilsetningen eller ekteskapsinngåelsen og som en av ektefellene må antas ha kjent til, jf. forsikringsavtaleloven § 19-10.

§ 9-2 Beregning av ektefellepensjon

a) Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 9 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). Se likevel overgangsregler i punkt b. Med pensjonsgrunnlag menes pensjonsgrunnlag fastsatt etter reglene i kapittel 6. Er den avdødes medlemstid 30 år eller mer, ytes det full ektefellepensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange tredjedeler av full pensjon som den avdøde har medlemsår.

Dersom avdøde medlem mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn men ikke utover 67 år. Ved fastsettelse av fremtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før dødsfallet.

b) Når den gjenlevende ektefellen er født før 1. juli 1950, og avdøde ble medlem i pensjonsordningen første gang før 1. juli 2000, ytes det ektefellepensjon etter denne bestemmelsen. Det samme gjelder når gjenlevende ektefelle er født før 1. januar 1955, og den avdøde ble medlem av pensjonsordningen første gang før 1. oktober 1976, og ekteskapet ble inngått før 1. januar 2010. Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 39,6 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (bruttopensjon). Bestemmelsene i punkt a, tredje til åttende punktum gjelder tilsvarende. Pensjonen reduseres evt. etter reglene i vedtektene § 9-3.

Dette gjelder likevel ikke for pensjon til enke etter mannlig medlem omfattet av andre punktum. Det gjelder heller ikke for annen gjenlevende ektefelle etter andre punktum for tjenestetid opptjent etter 1. januar 1994.

§ 9-3 Reduksjon ved inntekt og annen pensjon

Enkemannspensjon fastsatt etter reglene i vedtektene § 9–2 punkt b skal reduseres i henhold til reglene i punkt a og b nedenfor, i nevnte rekkefølge. Det samme gjelder enkepensjoner fastsatt etter reglene i vedtektene § 9–2 punkt b i de tilfeller medlemmet ble innmeldt første gang etter 1. oktober 1976 eller senere.

a) Har gjenlevende ektefelle samtidig rett til uføre- eller alderspensjon fra denne eller annen tjenstepensjonsordning, skal enke- eller enkemannspensjonen fra PKH reduseres etter bestemmelsene her.

Har den gjenlevende ektefellen alderspensjon, skal pensjonene ikke overstige et beløp som svarer til 60 prosent av summen av den gjenlevende og den avdødes alderspensjoner. Avdødes alderspensjon regnes av samme pensjonsgrunnlag og medlemstid som er lagt til grunn for enke- eller enkemannspensjonen. Det overskytende beløpet skal gå til fradrag i enke- eller enkemannspensjonen.

Har den gjenlevende ektefellen uførepensjon, skal enke- eller enkemannspensjonen utgjøre det beløpet som framkommer etter annet ledd når en benytter en beregnet alderspensjon for den gjenlevende ektefellen med samme pensjonsgrunnlag og medlemstid som uførepensjonen. Dersom uførepensjonen er gradert, skal den beregnede alderspensjonen graderes tilsvarende.

b) Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og ervervsevne, foreliggende ervervsmuligheter og omstendighetene for øvrig kan ventes å få en årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, skal ektefellepensjonen reduseres. Reduksjonen skal utgjøre 40 prosent av den del av forventet årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen, kan saken prøves på nytt og pensjonen endres eller falle bort.

Når spørsmål om overgangsstønad eller pensjon fra folketrygden til gjenlevende ektefelle er avgjort, skal pensjonen fra pensjonsordningen fastsettes etter den forventede ervervsinntekt som er lagt til grunn i folketrygden.

Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år, skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre vedkommende har ervervsinntekt. Når gjenlevende er fylt 70 år reduseres pensjonen ikke på grunn av ervervsinntekt.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter for fastsettelse av ektefellepensjonen i Statens pensjonskasse, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

Ektefellepensjon som beregnes som bruttopensjon, jf. vedtektene § 9–2, bokstav b), reduseres etter samordningslovens bestemmelser

§ 9-4 Opphør ved gjengifte

Løpende ektefellepensjon opphører dersom gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap, men den begynner å løpe igjen dersom det nye ekteskap oppløses ved død eller skilsmisse.

Når en ektefellepensjon er opphørt fordi gjenlevende ektefelle har inngått nytt ekteskap, kan PKH bestemme at vedkommende skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom ektefellene ikke samlet har tilstrekkelige eksistensmidler.

Stans og igangsetting av pensjon i henhold til denne paragraf skjer fra og med måneden etter at den begivenhet fant sted som betinget stansen eller igangsettingen.

§ 9-5 Ektefellepensjon etter flere

Har vedkommende rett til ektefellepensjon fra pensjonsordningen også etter den siste ektefelle, kan den samlede ektefellepensjon ikke overstige ektefellepensjonen etter 30 års medlemsstid etter den ektefelle som hadde det høyeste pensjonsgrunnlag.

§ 9-6 Fraskilt ektefelle

Fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon dersom ekteskapet varte i minst 10 år og den fraskilte var minst 45 år ved skilsmissen. Retten opphører dersom den fraskilte inngår nytt ekteskap før medlemmet dør. Var medlemmet gift på ny, fordeles pensjonen mellom de berettigede i forhold til hvor mange påbegynte år hver av dem var gift med medlemmet. Nærmere bestemmelser fremgår av Lov av 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap §§ 86 til 89 (ekteskapsloven).

§ 9-7 Registrert partner

Gjenlevende registrerte partner som er registrert i medhold av ekteskapsloven § 95, har samme rett til ytelser etter dette kapittel som gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle. For ektefellepensjon beregnet etter vedtektene § 9-2 bokstav b ovenfor gjelder reduksjonsreglene i § 9-3 ovenfor.

§ 10 Barnepensjon

§ 10-1 Vilkår for barnepensjon

Når et medlem dør har gjenlevende barn rett til barnepensjon. Det samme gjelder gjenlevende barn etter et tidligere medlem som mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon. PKH kan tilstå barnepensjon også til stebarn og pleiebarn som avdøde forsørget.

Barnepensjonen utbetales fra første dag i den måned arbeidstakeren dør og utbetales til utgangen av den måned barnet fyller 20 år.

Barnepensjon etter medlem som er død før 1. januar 2001 løper likevel bare til utløpet av den måned barnet fyller 18 år. PKH kan tilstå hel eller delvis pensjon inntil 21 år dersom omsynet til barnets utdanning gjør det rimelig og barnet ikke forsørger seg selv og har midler til det. Dør barnet tidligere, utbetales barnepensjon til utgangen av måneden etter døds måneden.

§ 10-2 Beregning av barnepensjon

Full årlig barnepensjon skal for hvert barn utgjøre 15 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon).

Er den avdødes pensjonsgivende tjenestetid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes medlemsstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde hadde medlemsår. Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges den faktiske medlemsstiden den avdøde hadde til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemsstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen frem til aldersgrensen legges til grunn. Barnepensjon etter medlem som er død før 1. januar 2001 beregnes etter de satser og regler som gjaldt ved dødsfallet. Dersom barnet har rett til barnepensjon etter regelverket fra både moren og faren, får barnet pensjon etter hver av dem.

§ 11 Fratreden før aldersgrensen, oppsatt pensjon og fortsettelse av premiebetaling

§ 11-1 Vilkår for oppsatt pensjon

Medlem som slutter i forsikringstakerens tjeneste uten å få rett til straks begynnende pensjon eller avtalefestet pensjon fra forsikringstakeren, og som derved blir utmeldt av pensjonsordningen, har rett til oppsatt pensjon hvis faktisk opparbeidet medlemstid er på minst 3 år.

§ 11-2 Omfang

Den oppsatte pensjon omfatter uføre-, alders-, ektefelle- og barnepensjon.

§ 11-3 Utbetaling av oppsatt pensjon

Rett til alderspensjon inntreer når aldersgrensen for den fratrådte stilling er nådd, eller alderspensjon fra folketrygden etter fylte 67 år blir utbetalt. Dersom alderspensjon fra folketrygden er redusert etter folketrygdloven § 19-10 skal alderspensjonen frem til aldersgrensen for den fratrådte stilling reduseres etter samme forhold.

Rett til uførepensjon inntreer når det tidligere medlem får rett til uføretrygd fra folketrygden. Uføregraden følger folketrygdens uføregrad.

Rett til ektefellepensjon og barnepensjon inntreer når vilkårene i vedtektene §§ 8 og 9 er oppfylt. Pensjonen løper fra måneden etter at retten har oppstått, alderspensjon likevel senest fra alderspensjon fra folketrygden utbetales. Pensjonen utbetales i tilfelle ut måneden etter døds måneden. Dersom det tidligere medlem etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettiget barn, løper pensjonen ytterligere 1 måned.

§ 11-4 Beregning av pensjon

Den oppsatte pensjonen beregnes av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Pensjonen skal levealdersjusteres etter vedtektene § 7-8 og reguleres etter § 11. Reguleringsfaktoren for lønnveksten etter folketrygdloven § 19-14 første ledd, jf. åttende ledd legges til grunn. Oppsatt alderspensjon under utbetaling reguleres etter vedtektene § 11. Senere regulering skjer som for øvrige løpende pensjoner.

Ville medlemmet oppnådd mindre enn 30 års medlemstid ved aldersgrensen, avkortes pensjonen i henhold til vedtektene § 7-4 bokstav b.

Ville medlemmet oppnådd mer enn 30 års medlemstid, avkortes pensjonen etter forholdet mellom medlemstid og den medlemstid medlemmet ville oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år. Mulig oppnåelig medlemstid regnes fra da medlemmet første gang ble innmeldt i pensjonsordning tilsluttet Overføringsavtalen.

Arbeidstakere som ved pensjonsordningens opprettelse ble overført fra medlemskap i:

- Kommunal pensjonsordning i Akershus fylkeskommunale pensjonskasse (AFPK), og som hadde kommunal pensjonsordning før 1. januar 1967, skal uansett ha pensjon beregnet som 30-deler, dersom PKH er siste pensjonsordning arbeidstaker er medlem av.
- Kommunal pensjonsordning i Vestre Viken Pensjonskasse (VVPK), og som hadde kommunal pensjonsordning før 1. juli 1957, skal uansett ha pensjon beregnet som 30-deler, dersom PKH er siste pensjonsordning arbeidstaker er medlem av.
- Fellesordningen for kommuner og bedrifter, fylkeskommuner og helseforetak i Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP), og som har vært medlem av pensjonsordning i KLP før arbeidsgiverens tilslutning til Fellesordningen, skal uansett ha pensjon beregnet som 30-deler.

For den oppsatte alderspensjonen kommer også garantibestemmelsen i vedtektene § 7-9 til anvendelse.

Oppsatt uføre-, etterlatte, og barnepensjon levealdersjusteres ikke.

§ 11-5 Bortfall av rett til oppsatt pensjon

Tar det tidligere medlem på ny stilling som medfører medlemskap i pensjonsordningen eller annen pensjonsordning som går inn under Overføringsavtalen med Statens Pensjonskasse, faller retten til oppsatt pensjon bort. Medlemstiden medregnes som pensjongivende i den nye stilling.

Er den oppsatte alderspensjonen blitt igangsatt før inntreden i den nye pensjonsberettigede stilling, faller denne pensjonen bort, eller reduseres etter reglene i vedtektene § 7-7.

§ 11-6 Melding om rettigheter

Når PKH får melding om at et medlem ikke lenger tilfredsstiller kravene til medlemskap i pensjonsordningen, skal PKH sende medlemmet melding om pensjonsrettighetene, herunder retten til å fortsette premiebetalingen. Ved uførhet eller død som inntreffer innen 14 dager etter at slik melding er sendt, er medlemmet eventuelt de etterlatte sikret pensjon som om utmeldingen ikke var skjedd. Selv om ikke melding sendes, opphører likevel PKHs ansvar 2 måneder etter at medlemmet sluttet i tjenesten. Retten til å fortsette premiebetalingen opphører 6 måneder etter at PKHs ansvar har falt bort.

Medlemmet, eventuelt de etterlatte, er sikret pensjon etter den til enhver tid registrerte stillingsprosent og pensjonsgrunnlag, selv om utmelding eller andre endringer skal skje med tilbakevirkende kraft etter vedtektene § 2-7.

§ 11-7 Fortsettelse av medlemskap

Dersom pensjonsordningen opphører, har medlemmene hver for seg rett til å fortsette forsikringsforholdet med individuell premieberegning uten å gi nye helseopplysninger. Samme rett har et medlem som av annen grunn enn alder trer ut av den gruppen som forsikringen omfatter. Medlemmet skal i skriftlig melding eller på annen forsvarlig måte varsles om adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring. Medlemmet må benytte seg av denne adgangen innen seks måneder etter at PKHs ansvar er falt bort.

§ 11-8 Permisjon uten lønn

Ved utmelding pga permisjon uten lønn jf. vedtektene § 3, 3. punkt sender PKH melding om risikodekning og om rett til å betale premie i henhold til § 2-9.

§ 12 Premie og premiebetaling

§ 12-1 Fordeling av premie

Premien består av forsikringstakers andel og medlemsinnskudd. Medlemsinnskuddet er opptil 2 prosent av pensjonsgrunnlaget.

§ 12-2 Premiefritak og medlemskap

Arbeidstakere som er innvilget premiefritak pga. uførhet er fortsatt medlem. Pensjonsopptjening og premieinnbetaling for eventuell reststilling skal videreføres uavhengig av reststillingens størrelse.

§ 12-3 Forsikringsytelsene

Med mindre annet følger av regelverket for pensjonsordningen, skal pensjonsrettighetene, herunder lineært beregnede og regulerte oppsatte pensjonsrettigheter, for alle ytelsers vedkommende være forsikringsmessig dekket i PKH. Dersom forsikringstaker ikke har, eller kan ha full forsikringsdekning for pensjonsforpliktelsene, er forsikringstaker ansvarlig for eventuelle differanseytelser.

§ 13 Utbetaling, tilbakekreving og krav om folketrygdytelser mv.

§ 13-1 Mottaker av pensjonsutbetaling

Utbetaling av pensjon skjer til den pensjonsberettigede (den som har krav på pensjon etter vedtektene). Barnepensjon til umyndige barn utbetales til barnets mor eller far eller til eventuell annen verge. Restpensjon utbetales til ektefellen. Etterlater pensjonisten seg ikke ektefelle, skjer utbetalingen til boet. Likestilt med ektefelle er registrert partner.

Utbetaling skal skje ved overføring til en bankkonto her i landet dersom mottakeren har eller oppretter en slik konto. Dersom mottakeren ikke har slik konto kan PKH bestemme at merkostnadene ved annen betalingsmåte avregnes i utbetalingen.

§ 13-2 Start og opphør av utbetaling

Alderspensjon løper fra den dag medlemmet ikke lenger oppebærer lønn. Uførepensjon løper fra det tidspunkt medlemmet ikke lenger har rett til lønn eller sykepenger. Ektefellepensjon og barnepensjon løper fra og med den måned medlemmet dør. Barnetillegg til alderspensjon og uførepensjon utbetales tidligst fra den dag barnet blir født.

Alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon løper ut måneden etter den måned den berettigede dør. Alderspensjon og uførepensjon løper ytterligere 1 måned dersom medlemmet etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettiget barn. Barnetillegg løper ut måneden etter barnets død.

Barnepensjon og barnetillegg som skal opphøre pga. barnets alder, løper ut den måned hvor alderen nås. Uførepensjonist skal ha alderspensjon fra og med måneden etter at han når aldersgrensen for den stilling han har fratrudd, og mister samtidig retten til uførepensjon. For utbetaling av pensjon etter oppsatte rettigheter gjelder reglene i vedtektene § 4-3.

§ 13-3 Opplysningsplikt

Ethvert medlem og enhver som hever eller krever pensjon, er forpliktet til å gi PKH de opplysninger, legitimasjoner og attester som er tilgjengelig for vedkommende og som PKH trenger for å kunne ta stilling til pensjonskravet og utbetale pensjonen. Vedkommende må gi riktige og fullstendige svar på PKHs spørsmål.

Dersom det ved fremsetting av pensjonskrav gis uriktige eller ufullstendige opplysninger som vedkommende vet eller må forstå kan medføre at det blir utbetalt pensjon som vedkommende ikke har krav på, kan pensjonen reduseres eller falle bort etter bestemmelsene i forsikringsavtaleloven § 18-1.

§ 13-4 Tilbakekreving

Dersom den pensjonsberettigede har mottatt pensjon i strid med redelighet og god tro, kan beløpet kreves tilbakebetalt.

Feil utbetalt pensjon kan også ellers kreves tilbakebetalt dersom pensjonisten, eller noen som har handlet på vegne av ham, uaktsomt har gitt feilaktige eller mangelfulle opplysninger. Det samme

gjelder dersom utbetalingen skyldes en feil fra pensjonsordningens side og pensjonisten burde ha forstått dette.

I andre tilfeller enn nevnt i foregående ledd kan for mye utbetalt pensjon kreves tilbake, dersom særlige grunner gjør det rimelig. Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner, skal det blant annet legges vekt på hvor lang tid det er gått siden den feilaktige utbetalingen fant sted, og om vedkommende har innrettet seg i tillit til utbetalingen. Krav om tilbakebetaling etter dette ledd er begrenset til det beløp som er i behold når vedkommende blir kjent med at utbetalingen var feilaktig.

Det feilutbetalte kan trekkes i fremtidige ytelser fra pensjonsordningen.

§ 13-5 Renter

Den pensjonsberettigede kan kreve renter fra to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt PKH, men tidligst fra de enkelte terminbeløp forfaller til betaling. Dette gjelder bare dersom ikke annet følger av forsikringsavtaleloven § 18-4.

Ved tilbakekreving av pensjon kan PKH kreve renter fra 1 måned etter at krav om tilbakebetaling ble fremsatt, jf. Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 (forsinkelsesrenteloven).

§ 13-6 Foreldelse

Krav på forfalte pensjonsterminer foreldes normalt 3 år fra forfall. Pensjonskravet som sådan foreldes normalt 10 år fra siste termin ble utbetalt eventuelt fra første gang det kunne vært krevet utbetaling jf. forsikringsavtaleloven § 18-6.

§ 13-7 Krav etter folketrygdloven

PKH kan pålegge den pensjonsberettigede å søke om de ytelser vedkommende er berettiget til etter folketrygdloven. Dersom slik søknad ikke umiddelbart fremsettes etter skriftlig pålegg fra PKH, kan PKH foreta samordning som om slike ytelser var tilstått, eventuelt kan PKH bestemme at pensjonen i sin helhet skal falle bort.

§ 14 Anke

§ 14-1 Anke til Trygderetten

Vedtak fra PKH om ytelser fra pensjonsordningen kan ankes inn for Trygderetten, jf. Lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten (trygderettsloven).

§ 15 Endring i vedtektene

For endring av disse vedtektene, se vilkårene § 22.

§ 16 Ikrafttreden

Disse vedtektene gjelder fra 1.1.2015

Del 2 Avtalefestet pensjon (AFP)

1. Innledende bestemmelser

Med avtalefestet pensjon – AFP – menes den pensjon et medlem har rett til etter vedtektene del 2 (AFP). Fratreden med AFP skal være et tilbud om frivillig fratreden med pensjon.

Den som tar ut AFP kan ikke samtidig ta ut pensjon fra pensjonsordningen. Retten til å fratre med AFP skal for øvrig ikke berøre de rettigheter og plikter som følger av pensjonsordningens ordinære regler, herunder eventuelle særaldersgrenser.

2. AFP fra 62 år til og med 64 år

PKHs ansvar for ordningen med AFP fra 62 år til og med 64 år begrenser seg til å administrere ordningen for forsikringstakers ansatte. Ordningen med AFP fra 62 år til og med 64 år er ikke en del av pensjonsordningen og finansieres fullt ut av forsikringstaker, herunder PKHs administrasjonskostnader ved dette. Forsikringstaker har 100 prosent selvrisiko for AFP fra 62 år til og med 64 år. Dette innebærer at innbetalingene til dekning av kostnadene ved AFP fra 62 år til og med 64 år vil kunne variere betydelig over tid, avhengig av alderssammensetningen og uttakshyppighet hos egne ansatte. Utbetaling av AFP på vegne av forsikringstaker er betinget av at forsikringstaker dekker kostnadene i samsvar med vedtektene punkt 2.

3. AFP fra 65 til og med 66 år

Fra 65 år inngår AFP som en del av rettighetene fra pensjonsordningen, uavhengig av om pensjonisten mottar pensjon beregnet etter reglene i PKH, eller i henhold til vedtektene punkt 7, første ledd.

Forsikringstaker skal betale tilskudd tilsvarende sin prosentvise andel av det til enhver tid samlede pensjonsgrunnlaget i PKH. Tilskuddet fastsettes av PKH. Tilskuddet fastsettes slik at det er tilstrekkelig til å dekke forventet krav samt PKHs administrasjonskostnader. Tilskudd beregnes frem til fylte pensjonsalder, dog ikke utover fylte 67 år.

4. Pensjonsalder

Medlemmer som har fylt 62 år, fratrer med minst 10 prosent av full stilling og fyller vilkårene i vedtektene punkt 5, har rett til avtalefestet pensjon i samsvar med punkt 7 første ledd. Arbeidstakere har rett til AFP beregnet etter reglene i vedtektene, dersom de har fylt 65 år, har fratrudd med minst 10 prosent av full stilling, og enten har minst 10 års medlemskap i pensjonsordningen etter fylte 50 år eller fyller vilkårene i vedtektene punkt 5.

5. Vilkår

For å få rett til AFP må medlemmet være tilsatt i lønnet arbeid fram til uttakstidspunktet. Medlemmer som må slutte i arbeid på grunn av sykdom anses likevel som tilsatt i hele sykepengeperioden, likevel ikke lenger enn 52 uker.

Medlemmet må ha vært sammenhengende tilsatt i minst 20 prosent stilling, med en pensjongivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet, jf. vedtektene punkt 6, hos samme arbeidsgiver eller annen arbeidsgiver med pensjonsordning omfattet av overføringsavtalen mellom offentlige tjenstepensjonsordninger de siste 3 år. Sammenhengende medlemskap i arbeidsgivers tjenstepensjonsordning regnes i denne forbindelse som sammenhengende tjeneste.

De som permitteres i samsvar med Lov 6. mai 1988 om lønnsplikt under permittering (permitteringslønnsloven) beholder retten til AFP i den tiden de er permittert. Det samme gjelder de

som har velferdspermisjon i inntil 3 måneder og de som har permisjon for å inneha offentlig verv eller tillitsverv. Det er et vilkår at medlemmet ikke mottar noen tjenstepensjon eller andre ytelser som er finansiert av arbeidsgiver på uttakstidspunktet, uten motsvarende arbeidsplikt.

AFP kan likevel tilstås medlemmer som oppebærer en delvis uførepensjon finansiert av forsikringstaker. Dette gjelder også de som på grunn av særaldersgrense har fått omregnet uførepensjonen til alderspensjon ved nådd aldersgrense jf. vedtektene punkt 10 tredje ledd, vedrørende de som får utbetalt ytelser fra folketrygden.

Medlemmet må oppfylle opptjeningskravene i vedtektene punkt 6.

Vilkårene i punkt 5 gjelder ikke for pensjon beregnet etter reglene i vedtektene punkt 7 tredje ledd for dem som fyller kravet om 10 års medlemskap i pensjonsordningen etter fylte 50 år, jf. vedtektene punkt 4 annet ledd.

6. Opptjeningskrav

I tillegg til at kravene mht. alder i vedtektene punkt 4 første ledd og yrkesaktivitet i punkt 5 må være oppfylt, må vedkommende på uttakstidspunktet fylle følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha en pensjongivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet, og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjongivende inntekt i året før uttaksåret.
2. Medlemmet må ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden i perioden fra og med det år vedkommende fylte 50 år til og med året før uttaksåret.
3. Medlemmet må i de 10 beste år i perioden fra og med 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjongivende inntekt på minst 2 ganger grunnbeløpet.

Dersom poengtall ikke er fastsatt for året før uttaksåret, fastsettes et foreløpig poengtall på grunnlag av foreliggende opplysninger om pensjongivende inntekt i det aktuelle året.

Med pensjongivende inntekt menes inntekt som nevnt i folketrygdloven § 3-15, det vil i hovedsak si personinntekt unntatt pensjon.

Når den pensjongivende inntekt etter bestemmelsene skal vurderes i forhold til grunnbeløpet, skal vurderingen skje i forhold til grunnbeløpet i det år inntekten falt.

7. Pensjonens sammensetting

Fra 62 til 67 år består AFP av grunnpensjon, tilleggspensjon/sært tillegg og et AFP-tillegg som utgjør kr 20 400 pr. år, samt eventuelt et tillegg for forsørget ektefelle. Full pensjon, før AFP-tillegget, tilsvarer ugradert uførepensjon som pensjonisten ville fått beregnet etter reglene i folketrygdloven kapittel 3, slik de lød før Lov 16. desember 2011 nr. 59 om endring i folketrygdloven trådte i kraft. Det gis ikke poengtillegg etter § 7-3 nr. 3 i tidligere Lov om folketrygd. Det skal heller ikke tas hensyn til en avdød ektefelles poengopptjening eller trygdetid. Forsørgingstillegg ytes etter reglene for alderspensjon i folketrygdloven § 3-24, men slik at det bare ytes tillegg for forsørging av ektefelle som er 60 år eller eldre.

Pensjonen kan ikke overstige 70 prosent av tidligere pensjongivende inntekt i folketrygden på årsbasis ved fratredelsen, jf. forskrift av 30.11.2011 nr. 1093 om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjongivende inntekt) § 3.

Fra den første i måneden etter fylte 65 år beregnes AFP etter reglene i pensjonsordningen dersom vilkårene for dette i vedtektene punkt 4 annet ledd er til stede og dersom det gir en høyere utbetaling enn etter punkt 7 første ledd.

8. Regulering av pensjonen

Pensjonen reguleres årlig med virkning fra 1. mai. Pensjonen, unntatt forsørgingstillegg og AFP-tillegg, reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 19-14 andre ledd legges til grunn. Ved første reguleringsstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i denne perioden pensjonen ble tatt ut. Ved regulering av forsørgingstillegg legges reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 19-14 tredje ledd til grunn.

9. AFP og arbeidsinntekt

Dersom pensjonisten har pensjongivende inntekt etter uttaket av AFP, skal pensjonen inkludert eventuelle vedtektsfestede tillegg reduseres med samme prosentandel som den nye pensjongivende inntekt utgjør av tidligere pensjongivende inntekt. Det gjelder likevel et toleransebeløp på 15.000 kroner. Dersom pensjonisten har fått utbetalt for mye eller for lite pensjon, skal det foretas et etteroppgjør. Forskrift av 30.11.2010 nr. 1493 om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjongivende inntekt) gjelder tilsvarende.

Denne bestemmelsen gjelder likevel ikke for dem som får sin pensjon beregnet etter pensjonsordningens ordinære regler, jf. vedtektene punkt 7 tredje ledd.

10. Virkningstidspunkt mv.

AFP kan tidligst ytes fra og med kalendermåneden etter at pensjonsalder iht. vedtektene punkt 4 er nådd, og vedkommende har satt fram krav om ytelser. Pensjon kan dog først iverksettes fra lønnsopphør. Det kan gis etterbetaling for inntil 3 kalendermåneder før den måned kravet ble satt fram, forutsatt at vilkårene ellers var oppfylt.

Dersom vedkommende mottar arbeidsavklaringspenger uføretrygd, eller etterlattepensjon fra folketrygden, inntreter retten til AFP tidligst fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned ytelse som nevnt falt bort. Retten til AFP faller bort fra og med den kalendermåned vedkommende mottar slike ytelse fra folketrygden. Denne begrensning gjelder likevel ikke for AFP beregnet etter reglene i pensjonsordningen, jf. vedtektene punkt 7 tredje ledd.

Det kan heller ikke tas ut AFP samtidig med alderspensjon fra folketrygden. Er det tatt ut alderspensjon fra folketrygden, må den stanses før det gis AFP. Det kan heller ikke ytes avtalefestet pensjon etter denne ordningen til en person som mottar eller har mottatt AFP etter AFP-tilskottsloven.

Retten til AFP faller bort fra og med kalendermåneden etter at vedkommende fyller 67 år.

Med forsikringstakers samtykke kan medlemmer ta ut delpensjon.